

Zaaknummer 2014-W1203

8 mei 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. drs. M. Jeltés,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum]
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven behorende tot de Orde der Norbertijnen van de abdij
van Berne.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 september 2014.

Op 18 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van de heer [naam], Abt van de Orde der Norbertijnen van de abdij van Berne.

Op 31 maart 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. drs. M. Jeltés.

Voorts was aanwezig [naam], echtgenote van klager. Zij is voorafgaande aan de inhoudelijke behandeling van de klacht buiten aanwezigheid van klager gehoord door de Klachtencommissie.

Namens de orde is verschenen [naam], Abt van de Orde der Norbertijnen van de abdij van Berne.

2. De klacht

- 2.1. Het seksueel misbruik door aangeklaagde betreft de periode van [periode]. Aangeklaagde was de heerroom, de broer van de moeder van klager. Als aangeklaagde kwam, sliepen de ouders van klager in het bed van klager en sliep klager op zijn beurt bij aangeklaagde in het tweepersoons-opklapbed van zijn ouders in de huiskamer. Het misbruik gebeurde voor het eerst toen klager ongeveer zeven jaar oud was, rond [jaartal]. Aangeklaagde en klager lagen met hun pyjama's aan in bed. Aangeklaagde ging opeens met zijn hand in de pyjamabroek van klager die daaronder naakt was. Aangeklaagde betastte het geslachtsdeel van klager en speelde en frummelde ermee. Klager schrok van de aanraking en wist niet wat hij moest doen. Toen het betasten niet snel ophield, heeft klager zich van aangeklaagde afgedraaid. Dit heeft zich tientallen keren herhaald tijdens bezoeken van aangeklaagde als hij bleef logeren en het bed met klager deelde. Het misbruik eindigde toen klager ongeveer dertien jaar oud was.
- 2.2. Het terugkerend seksueel misbruik heeft het leven van klager beïnvloed, in die zin dat hij minder gelovig is geworden; het ontzag voor de katholieke kerk en met name de geestelijkheid is verdwenen. Hetgeen aangeklaagde heeft gedaan, heeft klager altijd meegedragen.
- 2.3. Klager wil erkenning van wat hem is overkomen, met zijn klacht bijdragen aan het voorkomen van misbruik binnen de R.-K. Kerk en financiële compensatie.

3. De inhoudelijke reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[naam], Abt van de Orde der Norbertijnen van de abdij van Berne, heeft namens de orde de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

De orde kan op geen enkele wijze achterhalen of aangeklaagde inderdaad klager seksueel heeft misbruikt. Het kan hem niet gevraagd worden aangezien hij is overleden. Zich enkel baserend op de verklaring van klager, diens echtgenote en diens broer kan de orde niet anders dan een diepe treurnis aangegeven en spijt betuigen omtrent het misbruik dat aangeklaagde hem heeft aangedaan.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan 65 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.
Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagde, zoals door klager in het klaagschrift en ter zitting van de Klachtencommissie is beschreven.
De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven en ter zitting heeft verteld.
Voorts heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de verklaring van [naam], echtgenote van klager, alsmede van [naam], broer van klager, waaruit naar voren komt dat klager hun heeft verteld over het misbruik door aangeklaagde.
Omdat de Klachtencommissie had geconstateerd dat klager pas na 2010, het moment waarop het seksueel misbruik in de R.- K. Kerk in de media kwam, zijn klacht heeft ingediend en hetgeen hem is overkomen aan zijn echtgenote en broer heeft verteld, heeft de Klachtencommissie voorafgaande aan de hoorzitting, buiten aanwezigheid van klager, maar in het bijzijn van de Abt en de juridisch adviseur van klager, diens echtgenote gehoord. Uit de verklaring van de echtgenote van klager komt naar voren dat zij reeds in de jaren negentig gedragingen heeft waargenomen die achteraf gezien volledig passen bij klagers verhaal en bij klagers afkeer van de kerk vanwege dit seksueel misbruik; bijvoorbeeld het feit dat klager bij kerkbezoeken in Italië al na enkele minuten weer naar buiten liep, terwijl dat nooit het geval was bij bezoeken aan paleizen of musea; of bijvoorbeeld het feit dat hij -zij het met grote moeite- een verzoek om binnen zijn familie als sinterklaas op te treden, afwees en dat klager aangaf dat hij geen kerkelijke begrafenis wilde.
Die verklaring is op de Klachtencommissie alsook -blijkens diens verklaring- op de Abt zeer geloofwaardig en overtuigend overgekomen.
Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Abt van de Orde der Norbertijnen van de abdij van Berne de klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 8 mei 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.